

Kysymys: Mitä ovat tekoälyn hyödyntämisen uhkat ja mahdollisuudet informaatiovaikuttamiseen ja yhteiskunnan vakauteen liittyen?

Tulevaisuusselonteko

Teema: Tekoälyn uhkat ja mahdollisuudet

Tulevaisuusvaliokunta 27.02.2026

Hanna Smith, VTT, Työelämäprofessori, Vaasan yliopisto

Maailma muuttuu koko ajan ja erilaiset kehityspolut sekoittuvat toisiinsa.

on pyrkimystä palata ajassa taaksepäin (esim. rajat, lainsäädäntö),

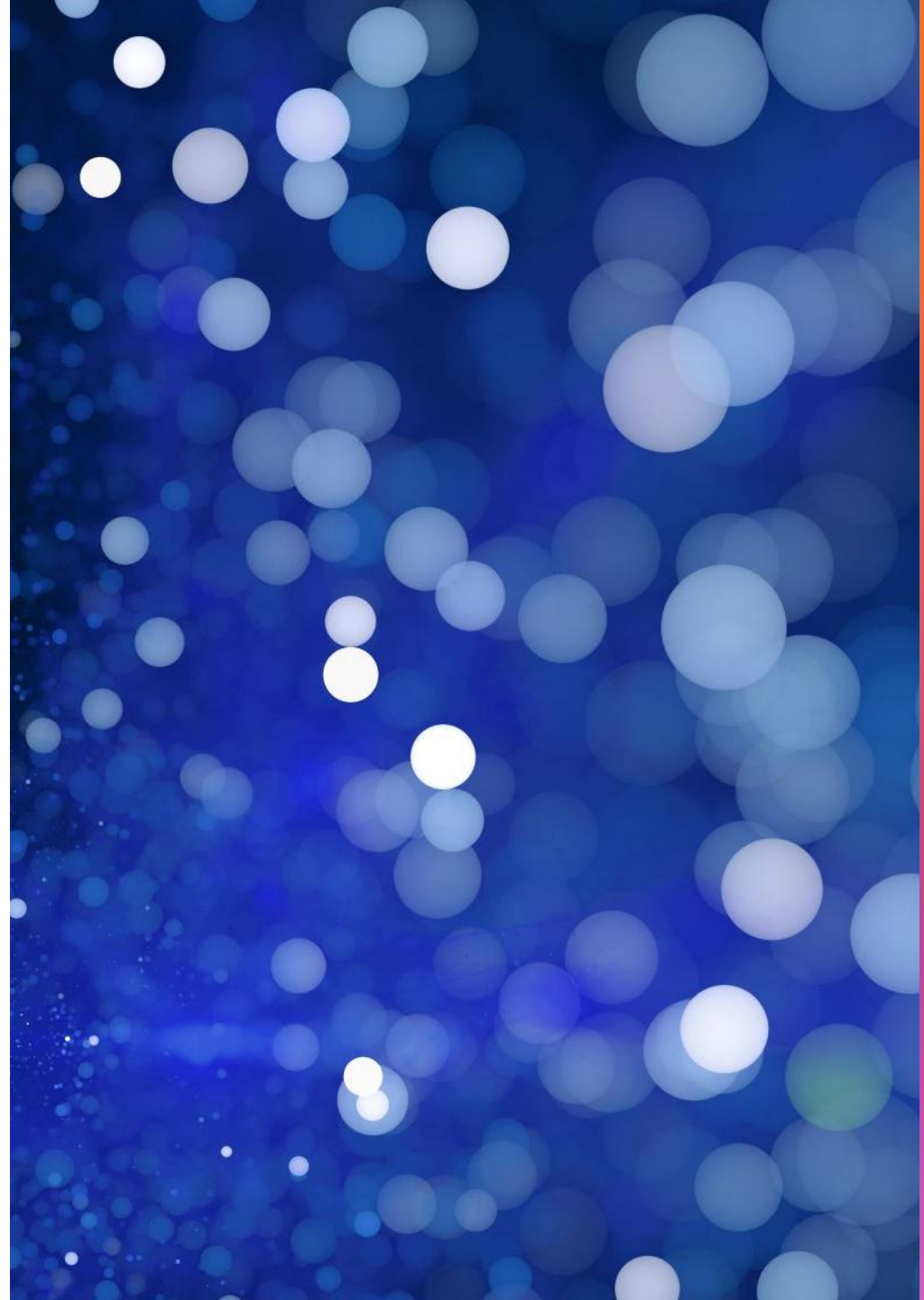
koitetaan löytää tämän päivän ongelmiin ratkaisuja menneestä (esim. kv-politiikka, Venäjä),

pidetään kiinni olemassa olevasta normistosta (esim. muutosvastaisuus),

pyritään rikkomaan lasikattoja (esim. tasa-arvokysymykset),

kehitetään vauhdilla uutta (esim. innovaatiot, AI),

etsitään teknologiasta ratkaisuja kaikkiin ongelmiin (esim. terveydenhuolto, ympäristökysymykset).

AI Suomelle kuin Venäjä aikoinaan; uhka ja mahdollisuus

UHKA

Kasvava turvattomuuden tunne ja yhteiskunnallinen epävarmuus

Vihamielisten vaikuttajien väline, jolla vahvistetaan epävarmuutta, neuvotellaan todellisuudesta ja yllätetään vastapuoli (= heikennetään kykyä ajatella strategisesti)

Yhteiskunnan yksilöityminen ja virtuaalimaailmaan piiloutuminen

Hallitsematon AI

MAHDOLLISUUS

- Uudenlainen ennakointikyky
- Vahvemman ja laaja-alaisemman tilannekuvan rakentaminen sekä keskinäisriippuvuuksien vaikutusten sekä syy-seurausten löytäminen vahvistamaan uudenlaista strategista työskentelyä
- Varautumisen ja resilienssin harjoitus ja koulutusväline
- Uusien innovaatioiden kehittäminen

Miten Suomi vastaa uhkaan, samalla kun hyödyntää mahdollisuuden?

Varmistaa että Suomi pysyy korkealla kansainvälisellä tasolla koulutuksessa, niin perus - kuin korkeakoulutasoilla

Vahvistaa Suomen harjoitus ja koulutuskykyä (*training and exercise*) juuri varautumiseen, ennakointiin ja resilienssiin liittyen AI:ta käyttäen.

Ylläpitää AI-kehityksestä karttaa ja niistä esimerkeistä, miten AI:ta pyritään käyttämään vihamielisessä vaikuttamisessa.

Pyrkiä vaikuttamaan siihen, miten AI:ta käytetään (*conditioning the machine*) ja missä ja luoda mahdollisuuksia missä AI kohdataan yhdessä (*tuoda yhteen virtuaalinen ja fyysinen yhteisöllisyyttä vahvistaen*)